

Solgunn Vårlid (25)

DI AKONI

*Ikke den store kallsåpen-
baringen, men: – Her på
diakonistudiet tror jeg at
Gud vil at jeg skal være,
sier Solgunn Vårlid.*

Er dagens student
Vi har lett etter St

Blink for Solgunn

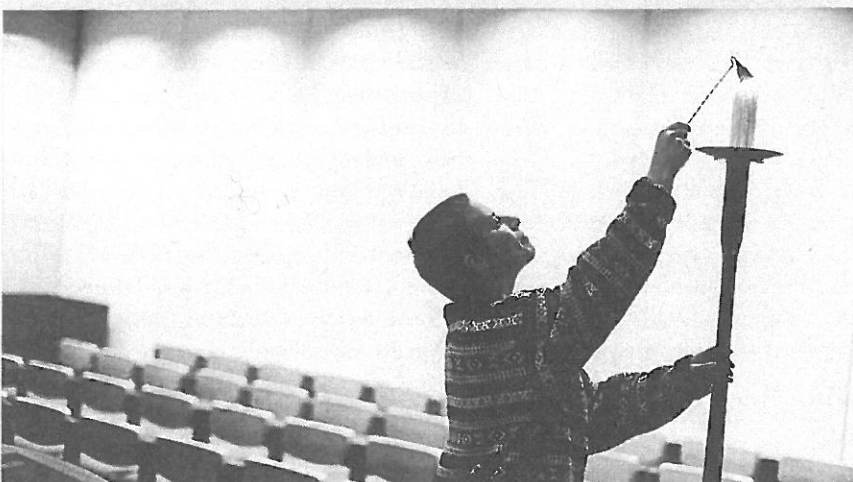
Sykepleierutdanningen i Bergen ble lang og lite motiverende for Solgunn Vårlid, men vel installert på Diakonhjemmet finner diakonistudenten mer mening i tilværelsen.

– Nå er jeg på rett plass. Her vil Gud at jeg skal være.

Solgunn åpner døren til sine 12 kvadratmeter i en av Diakonhjemmets studentblokker. Hun har rukket å gjøre det hjemmekoselig allerede, enda hun kom til Oslo for bare noen uker siden.

– Dette er rommet mitt, men skal vi ikke sitte ute? Det er så fint vær, smiler Solgunn.

På vei ut til den grønne gressplen og solskinnet snur hun plutselig, og setter kursen mot huset igjen.

Slik noen vil ha det, en flokk uten engasjement, egne tanker, håp og drømmer? sept 2000 — på Diakonhjemmets høgskolesenter.

Tekst: Hallvard Notaker. Foto: Vegar Valde

— ?

— Jeg skal hente saft.

— *Du må ikke...altså, ikke gjør deg noe bry for min...*

— Jeg vil ha, smiler hun igjen og forsvinner inn i hybel-labyrinten.

Etter fullført treårig sykepleierutdanning på Haukeland i Bergen, arbeidet Solgunn i hjemmesykepleien det neste året. Men hun følte at hun manglet noe. Der hun rekker meg saftglasset i solskinet, er det vanskelig å forstå at hun mener å ha behov for å lære noe om omsorg. Men mennesket lever ikke av saft alene. Når solen ikke skinner, trengs kanskje mer enn et glass kald drikke.

ET KALL

— I løpet av året i hjemmesykepleien så jeg at jeg trenger å fordype meg i åndelig omsorg. Det manglet i grunnopplæringen. Først tenkte jeg å ta diakoni på deltid i Bergen, for jeg ville ikke til Oslo. Etterhvert fikk jeg så lyst til å ta det på heltid at jeg var nødt til å reise, forteller hun.

Slik var det ikke med sykepleien i sin tid.

— Jeg hadde aldri noe sykepleierkall. Det valget var heller et resultat av eliminasjonsmetoden. Jeg tenkte på alt; flymekaniker, sekretær, alt mulig, men jeg hadde ikke lyst til å bli noen av dem. Det var ikke alltid jeg hadde lyst til å bli sykepleier heller.

— *Men diakonien var et kall?*

— Jeg er kristen, ellers ville jeg ikke gjort dette. Jeg ba mye til Gud om å få rettledning, om hjelp til å vite hvordan jeg skulle bruke meg

selv. Jeg ville mer med livet mitt. Når jeg så fikk veldig lyst til å være her, uten egentlig å vite hva jeg gikk til, så er jeg nok et sted Gud vil jeg skal være. Nå er jeg på rett plass.

GRUNNLAGET

Solgunn er vokst opp i en kristen familie, og har vært troende siden hun var liten.

— *Hvilke forventinger har hun til åndelig utvikling på skolen?*

— Vi har troen med i studiet hele veien, den er grunnlaget. Det er utrolig herlig å være et sted med en kristen profil. Og kapellet!

Hun er engasjert.

— Du må bli med og se kapellet etterpå! Man kan be, tenne et lys, eller bare sitte stille. Eller spille piano hvis du kan. Det kan ikke jeg. Men det er en veldig fin plass.

Solgunn ser ut over sommerdagen i september, ifølge meteorologene den første skyfrie siden midt i mai, og sier plutselig:

— Diakon kan bety tjener. Du gjør noe uten å vente noe tilbake, uegennyttig.

EKSKLUDERENDE

Da Solgunn skulle begynne på Diakonhjemmets høgskolesenter, måtte hun krysse av om hun var medlem i Den norske kirke eller ikke. Det er hun ikke, heller ikke i noe annet kirkesamfunn.

— Jeg følte at det var litt ekskluderende å bli spurt om det. Det kjentes som en slags rangering, selv om det kanskje ikke er ment slik. Jeg kan være en like god kristen selv om jeg ikke er med i statskirken. Kanskje jeg melder meg inn en gang i fremtiden, jeg vet ikke.

— *Hvordan skal den fremtiden være?*

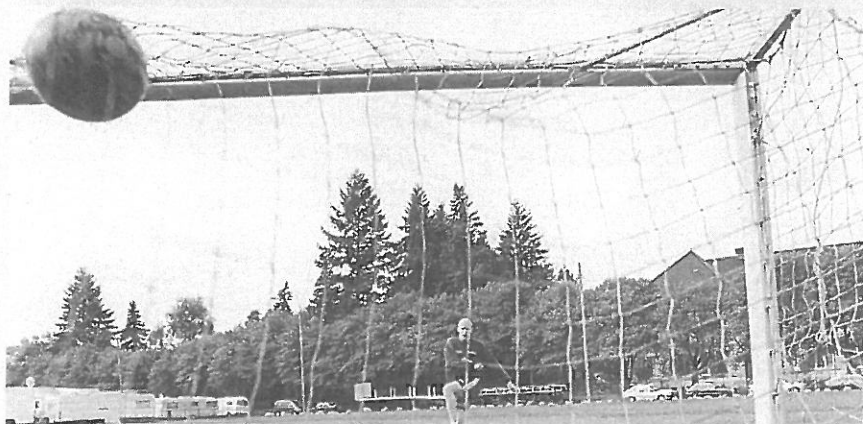
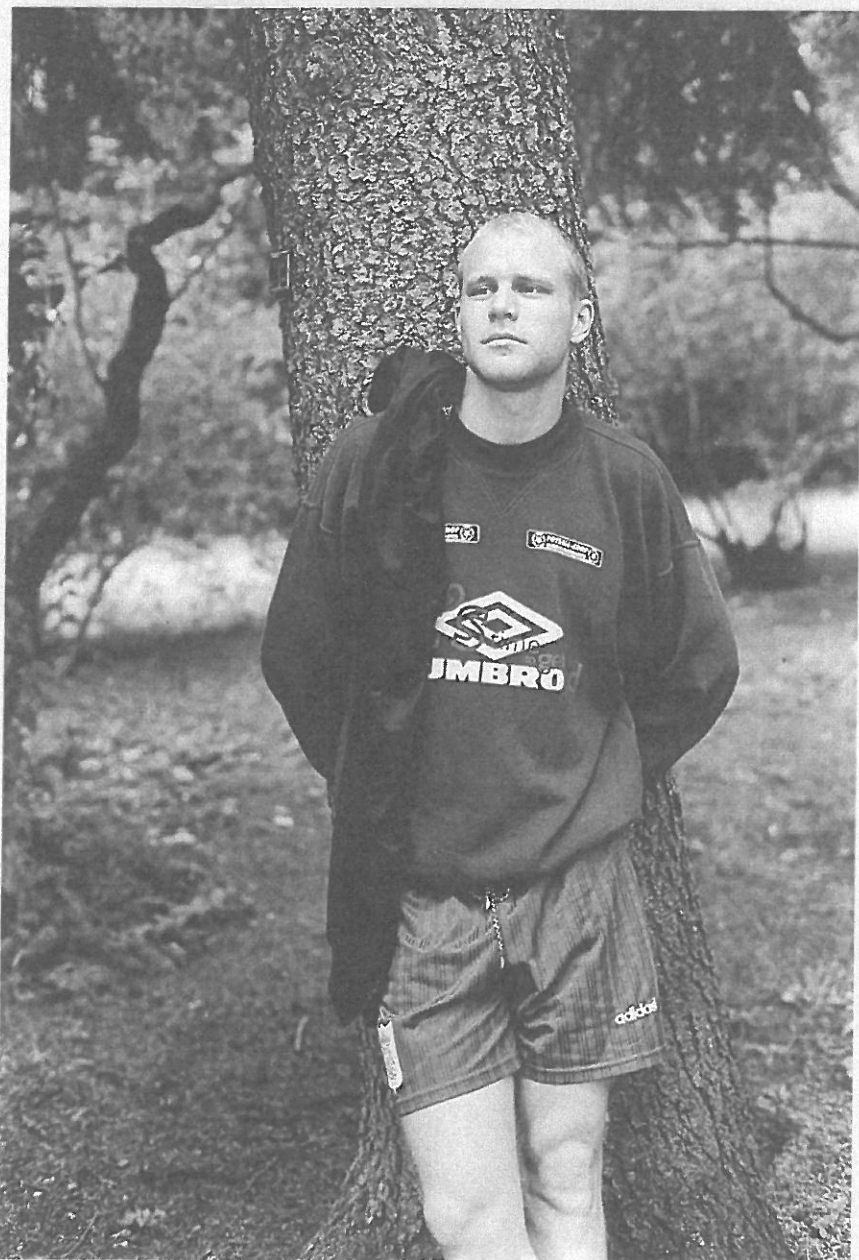
— Fremtiden, det er så langt frem, det, sier hun og blir stille lenge.

— Det skal være på Vestlandet, utbryter hun leende etter en stund. — Men jeg vet ikke hva jeg skal bli. Jeg venter spent på fortsettelsen.

Torfinn Gossner (24)

SOSIONOMSTUDIET

For mange baller i luften

Sosionomstudenter er opptatt av mer enn all verdens urettferdighet. Noen ganger tenker de mest på seg selv, og noen ganger tenker de mest på fotball. Og noen ganger har de ikke tid.

Torfinn Gossner fra Tønsberg går siste året på sosialhøgskolen (Diasos), men vet ikke helt hvordan han havnet der.

– Det kom litt plutselig. Egentlig skulle jeg bli lærer, men så fikk jeg det for meg at jeg skulle bli sosialarbeider og ha som yrke å hjelpe andre. Det fascinerte meg, sier Torfinn, og forteller om Bollekompaniet. Ved å dele ut boller og kakao til narkomane og prostituerte på «strøket» i Oslo, fikk han smaken på å mele andre kaker enn sin egen.

ENGASJEMENT

Her har vi visst funnet beviset på at dagens bilde av den uengasjerte student ikke stemmer. Eller? Med Liverpool-sekk og Liverpool-drakt er Torfinn på vei til fotballtrening, hans eneste faste engasjement utenom skolen. Før var han med i en teatergruppe, men nå er han en gift mann. Da er det bare plass til én stor lidenskap.

Fotball.

– Er det sant at studenter i dag er dårlige til å engasjere seg?

– Selv gjorde jeg mer før jeg ble gift. Kona mi har problemer med migrene, så jeg bruker en del tid på henne. Hun kommer først. Men på skolen hører vi stadig om de sagnomsuste 70-tallsstudentene, som diskuterte med lærerne til langt på natt, sier Torfinn og bryter ut i latter.

– Drømmer lærerne seg tilbake?

– Jeg har opplevd et snev av det, ja. Da blir jeg litt oppgitt. Når de kommer med tiradene om studentengasjement, får jeg enda mindre lyst, bare på trass.

Redde verden under nattlige debatter – eller betale husleia? Sosionomstudent og Liverpool-fan Torfinn Gossner tar aierne en taklina med det han mener er romantiserende

Lærerne er tross alt ikke så spennende å snakke med, rekker han å si før et nytt latterutbrudd presser seg fram.

HUSLEIE ELLER DISKUSJON?

Han blir mer alvorlig og forklarer:

– Nå må vi på jobb for å greie husleia. Da kan vi ikke diskutere hele natta! Ikke overraskende jobber Torfinn med mennesker. I en fotballbutikk.

– Jeg har tenkt å slutte for å finne noe mer yrkesrelevant. Men jeg trives der, og på en måte er jobben relevant. Å arbeide i butikk er å være hyggelig og behjelpelig. Dessuten har det med fotball å gjøre, smiler han.

– *Men hva med studentpolitikk på skolen?*

– Jeg har ikke hatt noe lyst til å være med. Flinke folk i klassen min er med i forskjellige studentråd. Jeg ser en kjempeverdi i at studentene har mye å si på skolen, men alt er så tungrodd. Vi har prøvd å gjøre noe med kantina, men det går så tregt. Da er Torfinn mer fornøyd med et annet rom på skolen: kapellet. De daglige andaktene der gir ham mange gode drypp, sier han. Han er mindre imponert over integrasjonen av troen i undervisningen.

LITE DIAKONI

– Jeg synes undervisningen på Diasos i for liten grad klarer å bære preg av diakoni. De hender jo at de glimter til. Men i og med at kristendommen har mye sosialt arbeid i seg, mye diakonalt, kunne den vært brukt mer i eksempler. Det har overrasket meg litt at den ikke er tatt mer med i forelesningene. Jeg tror nemlig det lar seg gjøre, sier han.

Men det vil bli etter at Torfinn er ferdig på skolen. Hva gjør han da? Hva må til for at han skal være fornøyd med livet?

– Jeg er fornøyd sånn jeg har det nå, jeg, sier han og ler.

– Men vi har selvfølgelig lyst på disse 2,4 barna, eller hvor mange det er. Dessuten håper jeg at kona mi skal få være frisk. God helse er viktig, det er jommen meg ikke noen floskel! sier Torfinn uten fare for å bli kalt uengasjert. Han reiser seg for å gå til fotballtreningen, før han avslører et annet håp som aldri dør:

– Også håper jeg at Liverpool vinner ligaen. Det gjør de nå til våren.

Fra mennenes hjem til kvinnenes studiested

Alt var ikke bedre før, men det var annerledes.

Høgskolelektor Dag Rakli har sett studenter, skole og lærere forandre seg i snart 40 år.

– Aldri har kravene som stilles til studentene vært større enn i dag, sier han.

Den gang for riktig lenge siden, da unge Rakli var fersk student i 1960, var Diakonhjemmet virkelig et hjem, forteller læreren på den teologiske høgskolen (Diatehs). Det er ikke en talemåte. Studentene bodde på skolen, og tilbragte sin fritid sammen med de andre elevene. Å skulke unna «Hjemmetskveld» på torsdagene var ikke engang oppe til vurdering. I dag er hjemmet blitt et studiested, og nettopp den overgangen forklarer mange av endringene på skolen og i studiemiljøet.

– Nå lever ikke studentene her, de kommer hit for å få en utdanning, sier han.

Og berører dermed kritikken mot dagens studenter. Er de ikke opptatt av annet enn å tilegne seg pensum og å ta en god eksamen? Brenner ikke Student 2000 for noe?

– Jeg synes studentene er mer seriøse enn noen gang i tilegnelsen av kunnskap. Økte krav i samfunnet har

Høgskolelektor Dag Rakli ved Den teologiske høgskolen på Diakonhjemmet har sett studenter og studiested forandre seg i 40 år. Det studentene brenner for er tilegnelsen av sitt fag, sier han.

fortsetter på neste side...

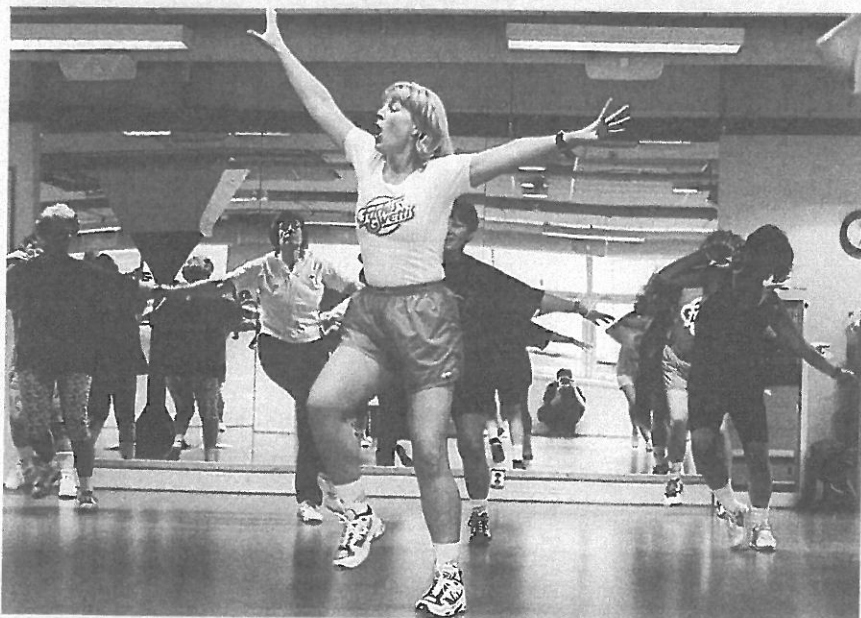
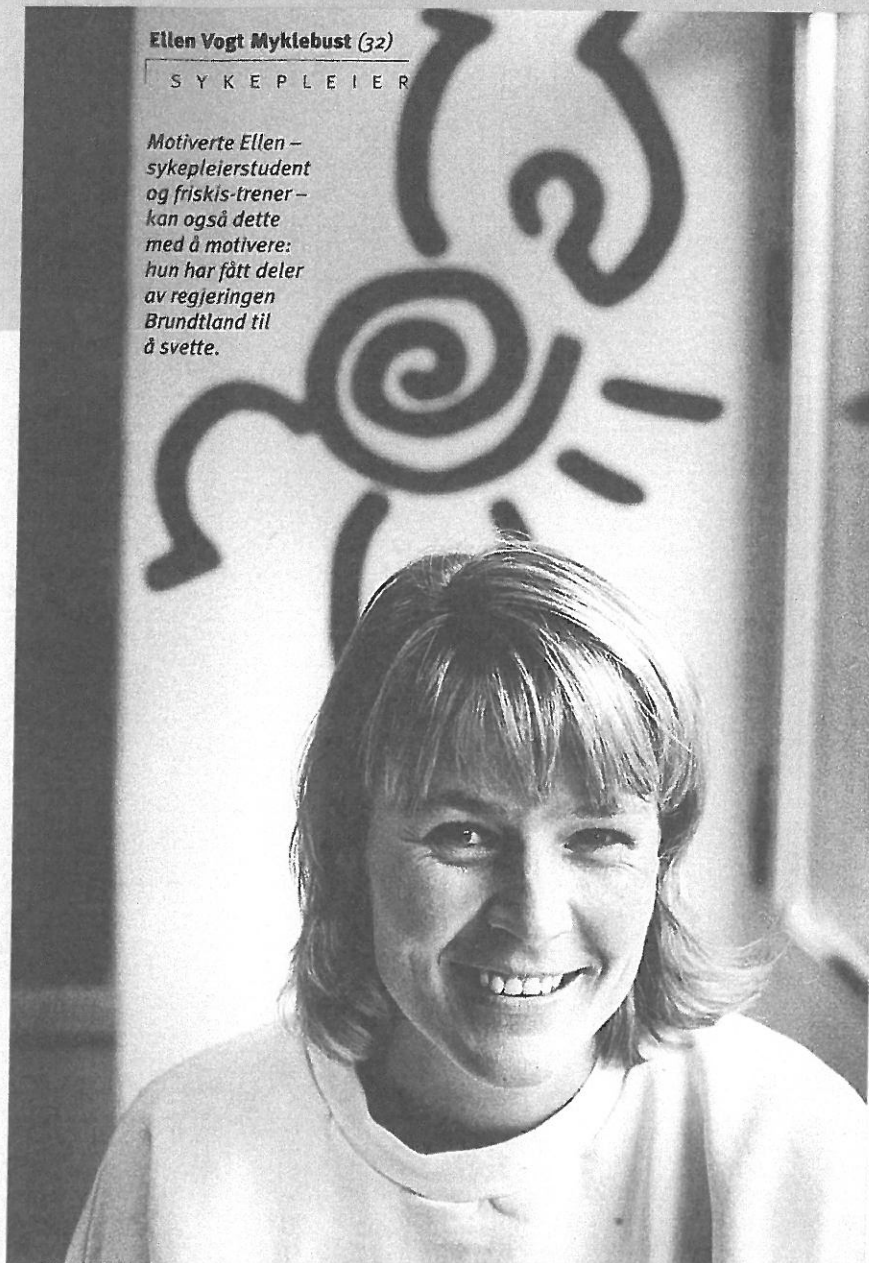

Ellen Vogt Myklebust (32)

SYKEPLEIER

Motiverte Ellen – sykepleierstudent og friskis-trener – kan også dette med å motivere: hun har fått deler av regjeringen Brundtland til å svette.

gjort alt mye mer alvorlig for dagens studenter. Det virker som de har et mye mer engasjert forhold til faget enn før.

OPPTATT AV SAMFUNNET

– Spør de om det samme i timene?

– De er mye mer opptatt av storsamfunnet, lokalsamfunnet og miljø. Globale spørsmål er også kommet inn i bildet på en helt ny måte, sier han og mener at det gjenspeiler hvordan studentene engasjerer seg i samfunnet omkring på en annen måte enn før.

– Da var skolen en liten stat i staten, forklarer han.

Heller stelle enn telle

Ellen Vogt Myklebust gikk lei av å låne ut penger.

Nå vil hun heller bli sykepleier og gi av seg selv.

Men hennes smittende humør er intakt, det har tvunget regjeringen Brundtland i kne.

Det var ingen a-ha-opplevelse som fikk henne til å begynne på sykepleierutdannelsen. Yrket hadde lurt i bakhodet lenge da hun endelig sluttet i banken etter åtte år.

– Jeg turte ikke før. Det var så fælt med blod og syke mennesker. Jeg følte at dette måtte jeg vente med. Nå er jeg blitt tøffere og mer selvstendig, sier hun.

I sykepleien ønsker hun å få andre utfordringer enn lånesøknadene i banken kunne gi henne.

– Jeg begynte i banken rett etter videregående. Jeg fikk tilbud om en ansvarsfylt og godt betalt stilling. Lønnen spilte helt klart en rolle den gangen. Men jobben ga ikke meg noenting, sier hun og peker på seg selv.

Hun sier at hun vil ha mer menneskelige utfordringer. Ellen mener nemlig å ha forandret seg siden hun lånte ut sin første million.

SYKE BARN

– Det at jeg har fått to barn, har hjulpet på en modningsprosess. Man finner andre verdier i livet. Min tid i bank besto av penger, fest og moro. Nå er det barn og familie som har mest å si for meg, forteller hun.

Sønnen på fem og et halvt og hans to år eldre storesøster har begge sterke astmaplager. Det er en stadig bekymring for Ellen.

– Er det derfor du vil bli sykepleier, for å hjelpe syke barn?

– Nei, jeg har ikke lyst til å jobbe med syke barn, det orker jeg ikke, svarer hun kontant.

Men hun vil gjerne hjelpe foreldre i hennes situasjon, derfor skal hun snart ut i praksis på Statens senter for epilepsi (SSE). Sammen med en annen mor skal hun

– Det var på den tiden alle som gikk på skolen var ugifte menn med stø kurs mot diakonvigsling. I dag er skolen uten slike bindinger. Og færre av studentene har skjeggvekst.

LA MENN VÆRE MENN

- Forandringen i kjønns sammensetningen har påvirket studiemiljøet. Det er uheldig med overvekt av ett kjønn. Før var det bare menn her, nå er det flest kvinner.
- *Hvordan påvirker det miljøet?*
- Kvinner og menn snakker litt ulike språk. Derfor er

det mest positivt å ha begge med i kommunikasjonen, så miljøet kan påvirkes av begge kulturene. Et spennende spørsmål du burde stille meg...

– *Jå?*

– ...er hva det gjør med mennene å være i et omsorgsfag i et kvinnedominert miljø, med det som kalles kvinnelige omsorgsverdier.

– *Vær så god.*

– Det er en utfordring for oss å gi støtte til menn, la dem være menn i omsorgsutøvelsen.

Akkurat det var nok bedre før. Da hjemmet var et hjem.

skrive oppgave om hvordan det er å være foreldre til barn med alvorlige sykdommer.

– Vi vil sette ord på hva foreldrene trenger. Mange sier at det største de har opplevd, er å få barn. Når barna så blir syke, er det det verste som kan hende.

MOTIVERE ANDRE

Selv om Ellen sier at hun er opptatt av andre verdier enn før, så betyr ikke det at hun er blitt en gravalvorlig dame som dystert stevner fram i kamp for verdens syke og ulykkelige.

– Jeg er avhengig av humor. Hvis noe blir for alvorlig, blir jeg bare lattermild, ler hun.

Det gode humøret kommer godt med når hun hver fredag forsøker å motivere 80 personer til å hoppe, sprette, bøye og tøye til svetten siler og pulsen holder takten med trykkluftboret borte i gata. Ellen er instruktør i treningsklubben Friskis og Svettestis.

– Der kan jeg gi av meg selv. Det er en stor utfordring å stå i midten og få alle til å jobbe med kroppen sin. Ingen står med pisk ved siden av, det er bare jeg som kan motivere dem. Dessuten er det viktig å ha et liv utenfor hjemmet. På treningen får jeg eksponere meg selv, og jeg får respons på det jeg gjør, sier Ellen.

Hun har fått tilbakemeldinger fra høyeste hold. Hun var instruktør for landets mektigste treningsgjeng da regjeringen Brundtland fikk føle Ellens entusiasme på kroppen. Gro var ofte medfulgt av Åse Kleveland, Nils Totland, Jan Henry T. Olsen, Hill-Marta Solberg og flere.

– Det var morsomt, de var flinke! smiler hun.

BRYTE MØNSTERET

Det virker ikke som Ellen lar dagene fylles av dødtid. Familien, studiene og treningen krever hele døgnet. Hun har iallfall ikke tid til å engasjere seg i studiemiljøet på skolen.

– Jeg har engasjert meg nok, ler hun, og forklarer hvorfor akkurat det er så morsomt:

– Jeg var showsjef i russetiden på Grefsen videregående. Det er viktig å arrangere ølstafetter! sier hun og lar latteren fortsette.

Men selv om hun ikke har tid til overs, hender det trangen til å bryte det daglige mønsteret blir for sterk.

– Noen ganger får jeg helt 'klaus', da må jeg ut på byen sammen med gamle venninner.

– Veldig sjelden sammen med min mann! legger hun til og bryter ut i latter.

Igjen.

Tøff påfylling

Dagens ungdom jobber ved siden av studiene, klages det. Vi har møtt en som studerer ved siden av jobben. Videreutdanning er ingen spøk.

Ingrid Fure Jørgensen utdannet seg til sykepleier på den tiden mennesket for første gang landet på månen. Siden da har hun opparbeidet seg en bred

praktisk erfaring. Men i fjor fant hun ut at hun ville ha teoretisk påfyll. På Diakonhjemmets etter- og videreutdanningsavdeling (Diavett) tar hun kurset Aldring og eldreomsorg.

Det betyr ikke at de eldre på Rykkinn i Bærum ser noe mindre til sin hjemmesykepleier. Hun får nemlig ikke fri fra jobben til annet enn noen dagers forelesninger i året. Pensum må leses på fritiden. Men eksamen er det verste.

– Jeg gruet meg veldig. Det var ganske tøft. Det er så vanskelig å vite hva de spør etter. Jeg skulle ønske det ikke var noen eksamen. Jeg går der for å fylle hodet med noe. For å lære hvorfor vi gjør som vi gjør i jobben, sier hun.

DEN GAMLE SKOLEN

Det var med andre ord ikke de formelle sidene ved utdanningen som lokket henne. Bedre blir det ikke i år:

– Det som virkelig er frustrerende, er fordypningsoppgaven vi skal lage nå. Den krever så mye at jeg... altså, dette er jo helt nytt for meg! sier hun og slår ut med armene.

– Linjeavstand, marg, innledning. Hvorfor skal det være så mange rammer? Dette med oppgave er psykisk tungt. Det skulle jeg ønske vi slapp, sier hun med ettertrykk.

– Men du har jo jobb og er etablert. Er det så færlig med eksamen og papirer?

– Jeg må jo stå, da! sier hun og skvetter opp.

– Jeg er nok av den gamle skolen. Pliktfølelsen er stor, og da legger man lista høyt. Jeg er vel redd for ikke å lykkes.

Etter 25 år som sykepleier er Ingrid Fure Jørgensen tilbake ved skolebenken; hun videreutdanner seg på deltid på området aldring og eldreomsorg. Fryder seg over ny kunnskap og gruer seg for eksamen...

Ingrid Fure Jørgensen (51)

VIDERE- UTDANNING

DRØMMEJOBBen

Men om formalitetene er mindre hyggelige, er Jørgensen glad for lærdommen hun får.

– Vi får undervisning på forskningsnivå, med meget gode forelesere. Det er viktig å få forskernes kunnskap nedover til oss som praktiskere. Jeg vil lære om å bli gammel, å være dement, hvordan vi skal ta den eldre på alvor. Mange synes vel ikke geriatri er det mest spennende i verden, men jeg kunne helt ærlig ikke tenke meg å jobbe med noe annet, sier hun.

Mer enn 25 år etter endt utdanning er det litt sent å spørre om hva hun drømmer om å bli, men svaret kommer likevel.

– Vet du, med denne utdanningen, så hadde jeg hatt lyst til å være en slags sykepleierkonsulent. Jeg vil gå inn i hjem og finne ut hvordan vi best kan bidra. Hvilken form for hjelp er best? Sykepleier eller hjelpepleier? Eller trenger vi bare å sette inn et høyere toalett?

Men før den tid skal hun gjennom et år til med videreutdanning.

– «Er det så vanskelig, da?» sier sønnen min. «Ja!» svarer jeg.

STUDENTFAKTA

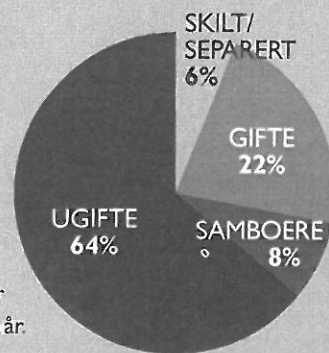
De tre utdanningene innen sykepleie, sosionomfaget og diakoni ved Diakonhjemmets høgskolesenter har de siste årene omfattet rundt 450 heltidsstudenter.

I en undersøkelse av studiemiljøet ved høgskolesenteret (1996, utført av forskningsavdelingen, Diaforsk,) finner man blant annet følgende fakta om denne gruppen studenter:

KJØNN: 81 prosent er kvinner

ALDER: 62 prosent er i aldersgruppen 19 til 26 år, 21 prosent i kategorien 27 til 33 år, mens de som er eldre enn 33 år utgjør 17 prosent.

SIVILSTAND:

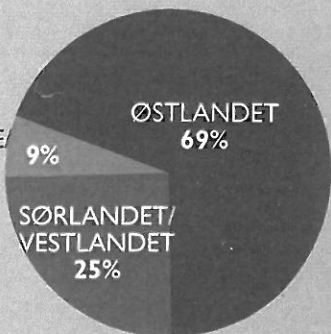
BARN:

22 prosent av studentene har omsorgsansvar for barn under 16 år.

JOBb PÅ SI: 61 prosent av studentene jobber ved siden av studiene, med et gjennomsnitt på 9,5 timer pr. uke.

HJEMSTED:

NORD-NORGE/
TRØNDELAG

FORNØYD?

62 prosent av de som svarte sa seg meget godt fornøyd eller fornøyd med studiemiljøet, 28 prosent er verken fornøyd eller misfornøyd, mens 10 prosent er misfornøyd. Tilsvarende sier 72 prosent av svargiverne seg meget fornøyd eller fornøyd med studieopplegget ved høgskolesenteret. 43 prosent er helt/delvis enig i at studiet gir dem en forståelse av hvordan kristentroen skal integreres i faget.

Studiemiljøundersøkelsen omfattet ikke de tilsammen mellom 2000 og 2500 studenter som årlig deltar på kortere kurs eller mer langvarige videreutdanninger ved Etter- og videreutdanningsavdelingen (Diavett). Omregnet til heltidsekvivalenter utgjør dette en studentmasse på rundt 350.